

Pedagógia BA alapszak
Záróvizsga-tételek
A

1. Mutasson be 4-5 neveléstudományi szakfolyóiratot! Térjen ki arra is, hogy szakdolgozata készítésénél melyiket (melyeket) használta leginkább, és indokolja, meg, hogy miért.

Kulcsszavak: a lap története, szerkesztési célok, használók, célközönség, a folyóirat jellege, stílusa, főbb tématerületei.

Ajánlott irodalom:

Iskolakultúra, 2005/4. Csapó Benő, Schüttler Tamás, Nagy Péter Tibor, Csépe Valéria, Géczi János írásai. <http://www.vega2000.eu/iskolakultura/>

Kozma Tamás, Sike Emese (Szerk.): Pedagógiai Informatika. Debreceni Egyetem, Debrecen, 2004. 157-189.o.

2. Soroljon fel lélektani és társadalomelméleti alapozású pedagógiai rendszereket, teoretikusaik művei alapján történő igazolásával.

Kulcsszavak: empirikus lélektan, asszociációs lélektan, Társadalmi szerződés, Locke, Rousseau, Pestalozzi, Herbart.

Ajánlott irodalom: Pukánszky-Németh: Neveléstörténet, NTK 1994.

3. Az értékekre nevelés aktuális feladatai és problémái

Kulcsszavak: érték, társadalom, család, iskola, nevelés, nevelési felfogások, közösség, individuum.

Ajánlott irodalom: Bábosik István (2004): Nevelélmélet. Osiris Kiadó, Budapest.

Boros László(1993): Érték, iskola, család. Akadémiai Kiadó, Budapest.

4. Mutassa be a gyermekek szocializációját és a nevelés intézményes rendszerét a települési sajátosságokkal összefüggésben!

Kulcsszavak: szocializáció, értékorientáció a nevelésben, szomszédság, helyi közösségek, helyi társadalom, civil társadalom, helyi elit. Civil szervezetek, humán szolgáltatás. Városiasodás, tömegtársadalom. Önkormányzatiság, szubszidiaritás.

Ajánlott irodalom: Kozma Tamás: Nevelésszociológia. Tankönyvkiadó, 1999. Szomszédság, Iskola és helyi társadalom fejezetek.

Csányi Vilmos: Az emberi természet biológiai gyökerei. Előadás a Mindentudás Egyeteme sorozatban. Online: <http://www.mindentudas.hu/csanyi/index.html>

5. Mutassa be a nevelés kezdeti időszakának valamely intézményét és a nevelés egyik európai klasszikusának komplex pedagógiai rendszerét!

Kulcsszavak: Ramesszeum, palaestra, ludus, Herbart; kormányzás, oktatás, vezetés (nevelő-oktatás)

Irodalom: Pukánszky-Németh: Neveléstörténet, NTK 1994.

6. A tanítási, tanulási folyamat megtervezése, irányítása, ellenőrzése, értékelése.

Kulcsszavak: tanterv, tankönyv, óravázlat, módszerek, munkaformák, ellenőrzés, értékelés.

Ajánlott irodalom: Falus Iván (1998. szerk.): Didaktika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

7. Mutassa be a a magyar neveléstörténet kiemelkedő jelentőségű oktatási törvényét az eötvösi népoktatási törvényt, az 1868. évi XXXVIII-as tc.-t!

Kulcsszavak: alsó- és felsőelemi népiskola, tanítóképzés, iskolaszék, szegénységi bizonyítvány, községi közös iskolák, magánosok-társulatok, tanítók klasszifikációja és javadalmazása, iskolafenntartók

Ajánlott irodalom: Pukánszky-Németh: Neveléstörténet, NTK 1994.467-477.o.

8. A hagyományos és reformpedagógiai felfogások sajátosságai az oktatási folyamat tervezésében, szervezésében, módszereiben, a tanulói teljesítmények ellenőrzésében, értékelésében.

Kulcsszavak: tartalom, tanári-tanulói önállóság, munkaformák, a tanulói aktivitást támogató módszerek, teljesítmények mérése, értékelése

Ajánlott irodalom: Falus Iván (1998.szerk.): Didaktika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Németh András-Ehrenhard Skiera (1998): Reformpedagógia és az iskola reformja. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

9. Értelmezze az alternatíva fogalmát, tényezőit! Mutassa be az alternatív pedagógiák jellemzőit!

Kulcsszavak: reformpedagógiák; az iskolai kísérletek, kísérleti iskolák; alternativitás a célokban, az oktatás tartalmában, a szervezeti formákban, a módszerekben, az eszközökben

Ajánlott irodalom: Falus Iván (Szerk.): Didaktika. Elméleti alapok a tanítás tanulásához Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2003. 25-33.p.

Fűzfa Balázs (Szerk.): Süss fel nap. Alternatív óvodák, iskolák Magyarországon. Soros Alapítvány, Budapest, 1999.

www.alternativiskola.lap.hu

www.alternativoktatas.lap.hu

10. Foglalja össze a családi nevelés és a társadalmi helyzet összefüggéseit!

Kulcsszavak: gyermekek helyzete a modern társadalmakban, gyermekek és szegénység. A család funkciói. A családszerkezet változásai. Családi szocializáció, értékorientáció a nevelésben és az iskolai sikeresség; nyelvi hátrány. A kulturális tőke családi transzmissziója.

Ajánlott irodalom: Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába. Osiris, 2003. Család és Kiemelt demográfiai csoportok: nők, idősek, fiatalok, gyermekek c. fejezetek.

Klaus Mollenhauer: Szocializáció és iskolai eredmény. In: Iskola és társadalom I.

Szöveggyűjtemény (Szerk: Meleg Csilla) JPTE, Pécs, 1996.

Online: <http://mek.oszk.hu/01900/01944/01944.htm>

Réger Zita: Utak a nyelvhez. Akadémiai Kiadó, 1986. Online:

<http://mek.oszk.hu/04000/04046/index.phtml>

11. Mit értünk azon, hogy a pedagógiai kutatás folyamat? Mutassa be e folyamat különböző állomásait általánosságban! Ismertessen egy olyan oktatási, nevelési témájú kutatást, amelyet jól ismer, mutassa be annak főbb lépéseit részletesebben! (A bemutatandó kutatásról előzetesen elkészített vázlatát behozhatja a vizsgára.)

Kulcsszavak: kutatási téma, a kutatás kérdései, kutatási hipotézisek, kvalitatív és kvantitatív módszerek, adatelemzési technikák, a kutatási eredmények nyilvánosságra hozatala.

Ajánlott irodalom:

Falus Iván (Szerk.): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Műszaki Könyvkiadó, 2000. 13-33.o.

12. Mutassa be az iskola előtti fejlesztés intézményeinek kialakulását, szerepüket a nevelésben!

Kulcsszavak: Bölcsődetörténet, működési alapelvek, óvodatörténet, az óvoda funkciói és feladata, óvodai programok, intézményi szolgáltatások

Ajánlott irodalom: A kisgyermekkorai gondozás és nevelés irányelvei

http://www.gyerekesely.hu/component/option,com_docman/task,doc_view/gid,32/Itemid,3/

A Bölcsődei Gondozás - Nevelés Országos Alapprogramja. Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet. 2004.

Hegyi Ildikó: Fejlődési lépcsőfokok óvodáskorban OKKER 1999.

Óvodai nevelés országos alapprogramja MKM 1996.

13. Mutassa be a tanítás-tanulás extra- és intramurális színtereit! Tárja fel az iskolán belüli és az iskolán kívüli tanítás-tanulás kapcsolatait és összefüggéseit!

Kulcsszavak: tanítási órák; szakkörök; korrekciós és kompenzációs formák; tehetséggondozás formái; napközi otthon; tanulmányi séták, kirándulások, táborok; közművelődés alapintézményei; tömegkommunikáció

Ajánlott irodalom: Báthory Zoltán: Tanulók, iskolák-különbségek. OKKER Kiadó, Budapest, 1992. 175-189.p.

Az oktatás szervezeti keretei és formái. In: Didaktika. Elméleti alapok a tanítás tanulásához (Szerk.: Falus Iván). Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., Budapest, 2003. 339-360.p.

Lappints Árpád: Tanuláspedagógia. A tanulás tanításának alapjai. Comenius Bt., Pécs, 2002. 203-220.p.

Kormos Sándor: Közművelődési intézmények és szervezetek. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, é.n. 23-70.p.

Róka Jolán: Kommunikációtan. Fejezetek a kommunikáció elméletéből és gyakorlatából. Századvég Kiadó, Budapest, 2005. 73-93. p.

14. Mutassa be a gyermektanulmányozási mozgalom lényegét és nemzetközi, illetve hazai neves képviselőit!

Kulcsszavak: pszichológiai-antropológiai alapozás, pedológia, pszichogenetikus elv, reformpedagógia

Ajánlott irodalom: Pukánszky-Németh: Neveléstörténet, NTK 1994.357-367.o.

15. Hasonlítsa össze a tanítási és tanulási elméleteket, értelmezze a tanulási stratégiák és stílusok szerepét a differenciált fejlesztésben!

Kulcsszavak: a tanulás Carroll-féle modellje; Bloom tanítási elmélete; tanítási-tanulási elméletek (pl.: empirikus és asszociatív tanulás, próba-szerencse, algoritmusok tanulása, megtanulási és megtanítási stratégia...) tanulási technikák; primer és szekunder stratégiák; a tanulási stílusok, mint diszpozíciók.

Ajánlott irodalom: Báthory Zoltán: Tanulók, iskolák-különbségek. OKKER Kiadó, Budapest, 1992. 35-45. p.

Lappints Árpád: Tanuláspedagógia. A tanulás tanításának alapjai. Comenius Bt., Pécs, 2002. 86-109. p.

Tóth László: Pszichológia a tanításban. Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen, é.n. 239-240. p.

16. Mutasson be részletesebben egy Ön által már használt empirikus kutatási módszert! Térjen ki annak bemutatására, hogy milyen esetekben érdemes a módszert alkalmazni, milyen eredmények várhatók alkalmazásától! Ezt a módszert röviden vesse össze más, támogatásban alkalmazható módszerrel!

Ajánlott irodalom: Falus Iván (Szerk.): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Műszaki Könyvkiadó, 2000. 123-234.o.; 343-400.o.

17. Mutassa be a magyar iskolarendszerben a szelekció jelenségét, és az ebből fakadó minőségi problémákat!

Kulcsszavak: Eredményesség, hatékonyság, méltányosság – a magyarországi helyzet nemzetközi összehasonlításban. Szelekció, esélyegyenlőtlenség, esélykiegyenlítés. A komprehenzív iskola. A szakképzés problémája. Leszakadók, kimaradók, második esély.

Ajánlott irodalom:

Kozma Tamás: Nevelésszociológia. Tankönyvkiadó, 1999. Iskola, Iskola és helyi társadalom, Iskola és állam fejezetek

Keller Judit – Mártonfi György: Oktatási egyenlőtlenségek és speciális igények. In: Jelentés a magyar közoktatásról 2006. (Szerk. Halász Gábor és Lannert Judit) OKI, Budapest, 2006.

Online: <http://www.oki.hu/oldal.php?tipus=kiadvany&kod=Jelentes2006#tart>

Lannert Judit: Hatékonyság, eredményesség és méltányosság. Új Pedagógiai Szemle, 2004/12.

Online: <http://www.oki.hu/oldal.php?tipus=cikk&kod=2004-12-ko-lannert-hatekonysag>

18. Mutassa be a SNI gyermekek oktatásának-nevelésének aktuális problémáit az intézmények, a fenntartó, és a szülők szemszögéből!

Kulcsszavak: SNI kategóriák, gyógypedagógiai kategóriák/fogyatékosági típusok, törvényi háttér, intézményi feltételek, pedagógusi-gyógypedagógusi kompetenciák

Ajánlott irodalom: Gordosné Szabó Anna: Bevezető általános gyógypedagógiai ismeretek Nemzeti Tankönyvkiadó Rt. 2004. 91 - 118.old.

Vargáné Mező Lilla: Sajátos nevelési igényű tanulók együttneveléséről – pedagógusoknak, intézményvezetőknek <http://www.oki.hu/oldal.php?tipus=cikk&kod=egyuttneveles-Vargane-Pedagogus>

Metzger Balázs: A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált neveléséről – fenntartó önkormányzatoknak <http://www.oki.hu/oldal.php?tipus=cikk&kod=egyuttneveles-Metzger-Fenntarto>

Fatalin Andrea: A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált neveléséről – szülőknek <http://www.oki.hu/oldal.php?tipus=cikk&kod=egyuttneveles-Fatalin-Szulo>

19. Mutassa be a nevelő modell szerepét, személyiségjegyeit, kompetenciáit; a pedagógus és a tanuló kapcsolatát a nevelés folyamatában!

Kulcsszavak: általános- és speciális pedagógusi képességek; a pedagógiai kommunikáció sajátosságai; konfliktusok a nevelési folyamatban

Ajánlott irodalom: Hegyi Ildikó: Siker és kudarc a pedagógus munkájában. OKKER Oktatási Iroda, Budapest, 1996. 37-52. p.

Nagy Mária: A pedagógusok szakmai kompetenciái. In: Acta Academiae Paedagogicae Agriensis. Nova Series Tom. XXXIV. EKF, Líceum Kiadó, Eger, 2007.

Zrinszky László: Bevezetés a pedagógiai kommunikáció elméletébe. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1993. 21-34.p.; 53-90. p.

Kozma Béla: Pedagógia. Comenius Bt., Pécs, 2001. 129-137. p.

20. Értelmezze a magyar tanulók, a magyar oktatási rendszer eredményességének néhány jellemzőjét egy nemzetközi összehasonlító vizsgálat eredményeit bemutató tanulmány alapján! (Használja a tanulmányból kimásolt ábrákat, táblázatokat!)

Kulcsszavak: nemzetközi tanulói tudás-vizsgálatok (pl. PISA-vizsgálat, TIMMS, IEA), eredményesség, hatékonyság, egyenlőség, iskolák közti különbségek, iskolán belüli különbségek, tanulói teljesítmények megoszlása.

Ajánlott irodalom: Keressen önállóan! Javasolt pl. az Új Pedagógiai Szemle megfelelő írásainak tanulmányozása.

21. Emelje ki a felnőttképzés növekvő jelentőségének fontosabb okait és említsen meg andragógiai elméleteket!

Kulcsszavak: életkor-kritériumok, szociális érettségi skála, Sirota, Doll, Pöggeler, Allport, Bühler, Erikson, Szolon, Zdrasil

Ajánlott irodalom: Zrinszky László: A felnőttképzés tudománya (Bevezetés az andragógiába). OKKER Kiadó, 1996. 3-28. p.

22. Ismertesse a gyermekjóléti alapellátások szerepét és funkcióit a preventív gyermekvédelemben!

Kulcsszavak: a preventív gyermekvédelem; az iskola gyermekvédelmi feladatai; gyermekjóléti szolgálat; családsegítő központok; gyermekek napközbeni ellátása; gyermekek átmeneti gondozása

Ajánlott irodalom: Herczog Mária: Gyermekvédelmi kézikönyv. KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó, Budapest, 2001. 95-147.p.

Strauszné Simonyi Erzsébet: Az iskolai gyermekvédelem helye a gyermekvédelem rendszerében. FPI., Budapest, 1998.

Strauszné Simonyi Erzsébet: Gyermek- és ifjúságvédelem. Comenius Bt., Pécs, 1997. 34-65.p.

23. Elemezze a fenntartható fejlődés társadalmi és pedagógiai kérdéseit! Az elemzéssel párhuzamosan mutassa be a környezeti nevelés szemléletének alakulásait!

Kulcsszavak: környezeti alapproblémák; a földi rendszer megváltozott működésének jelei; a környezet- és a fenntarthatóság pedagógiája; a környezeti nevelés színterei

Ajánlott irodalom: Lükő István: Környezetpedagógia. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2003. 51-54.p.; 115-140.p.

A környezeti nevelés, mint a műveltségi területek oktatásának közös követelménye. In: Nemzeti Alaptanterv.

Szemponatok a környezeti neveléshez (Szerk.: Nagy Mária). Közoktatásfejlesztési Alap - Független Ökológiai Központ, Pécs 1996. 248-253.p.

B. **(Oktatási asszisztens specializáció)**

1. Mutassa be a képességek fejlesztésének jelentőségét az oktatásban, ismertessen olyan módszereket, melyek a sikeres tanulást befolyásoló képességek fejlesztésére alkalmasak!

Kulcsszavak: Képességek, részképességek, fejlesztő pedagógia, percepciófejlesztés, mozgásfejlesztés, verbális fejlesztés, testséma és téri tájékozódás fejlesztése, kreativitás fejlesztése

Ajánlott irodalom: Gyarmathy Éva: Pszichológiai szempontok az iskolai képességfejlesztésben. <http://www.oki.hu/oldal.php?tipus=cikk&kod=1999-12-ik-Gyarmathy-Pszichologiai>

Nagy József: Az eredményesebb képességfejlesztés feltételeiről és lehetőségeiről. Iskolakultúra 8. sz. 40-52. (2003)

Szautner Jánosné Szigeti Gizella: Képességfejlesztő program a kisiskoláskori tanulási zavarok korrekciójához I. Marketing Műhely Kft. Szolnok 2006. 5-10. old 39- 52. old.

2. Mutassa be a Comenius minőségbiztosítási rendszer lényegét különös tekintettel a pedagógiai innovációval való összefüggésekre!

Kulcsszavak: ISO-, TQM-szabvány, hatékonyság, PEST elemzés, SWOT analízis, hozzáadott pedagógiai érték

Ajánlott irodalom: Minőségfejlesztési Kézikönyv (Comenius kapcsolókönyv) és hozzátartozó CD; OKM. 2001.

Eszik Zoltán: OKAIM-Módszertani füzetek IV. OKKER 1999.

Az oktatási minőségbiztosítás grammatikája és lexikája 45-59.o.

3. Az oktatási intézmény menedzsmentjének célja, feladatai, kapcsolatrendszere, aktuális problémái az iskola szerkezeti és tartalmi innovációjában

Kulcsszavak: Iskolafenntartó, igazgató (menedzser-vezető szakember-hivatalnok), nevelőközösség, iskolaszék, szakmai közösségek, vezetési módszerek és stílusok, az oktatási menedzsment munkáját meghatározó sajátosságok

Kötelező olvasmány: Bush, Tony: A menedzsment fontossága az oktatásban. In.: Balázs Éva (1998. szerk.): Oktatásmenedzsment. OKKER, Budapest.

Gáspár László (1996): Innovációs folyamatok menedzselése az iskolában. OKKER, Bp.

Ajánlott olvasmány: Halász Gábor - Golnhofer Erzsébet-Tóth Béla: Oktatási rendszer és iskolaszervezet. OKKER, Bp.

4. Információhordozók tervezésének és készítésének folyamata, különös tekintettel a tartalmi és formai követelményekre.

Kulcsszavak: témaválasztás, cél- és tananyagelemzés, információhordozó kiválasztása, elkészítése, kipróbálása, végső formába öntése; az optimális taneszköz kiválasztás összetevői, eredményes kommunikáció, emberi tényezők, gyakorlati szempontok, gazdaságosság, cél, tartalom, tanulói és tanári tényezők, tanulási környezet, felhasználók köre. Auditív(hang) anyagok tervezése, készítése, hangfelvételek számítógép segítségével, vizuális információhordozók készítése, olvashatóság feltételei, kép komponálása, színek használata

Ajánlott irodalom: <http://htmlinfo.polyhistor.hu/edu/okttech/01-intro.htm#01-12>

Kis-Tóth Lajos (Szerk.): Oktatástechnológia. Líceum Kiadó, Eger, 2004. 1-89. o.

5. Szóljon az információhordozók lehetséges csoportosítási módjairól. Mi jellemzi a multimédiát? Részletezzen egy Ön által választott csoportot!

Kulcsszavak: taneszköz, médium, média, információhordozó, off-line, CD, DVD, on-line, internet, multimédia, interaktivitás, Világháló, www. Elearning

6. Mutassa be a jelenleg érvényes magyarországi tantervi szabályozást!

Kulcsszavak: NAT, kerettanterv, helyi tanterv, keresttantervi kompetenciák, pedagógiai program.

Ajánlott irodalom: Vágó Irén – Vass Vilmos: Az oktatás tartalma. In: Halász Gábor, Lannert Judit (szerk.): Jelentés a magyar közoktatásról 2006. Bp. Országos Közoktatási Intézet.

Online: http://www.oki.hu/oldal.php?tipus=cikk&kod=Jelentes2006-15_tartalom

7. A korszerű digitális kép és hangfeldolgozás alapkérdései és jellemzői.

Kulcsszavak: digitalizálás, grafikai rendszerek, pixel, pixelgrafika, vektorgrafika, DTP, CAD, képábrázolási módok, a fény jellemzői, additív, szubsztraktív színmodellek, HSB színmodell, digitális fájlformátumok TIFF, JPG, PNG, GIF.

A hang fogalma, a digitális hang jellemzői, a hangdigitalizálás lépései, digitális hangformátumok WAV, MP3, MID

Kötelező irodalom:

<http://www.ektf.hu/mediainf/vegre/munkatars/cvantal.htm> letölthető anyagok közül a médiainformatika

Ajánlott irodalom

Hidegkuti Gergely – Vinnay Péter: Digitális Képpalkotás. ViviCom Kiadói és Kommunikációs Kft, Budapest, 2004.

Adobe Creative Team: Tanuljuk meg az Adobe Photoshop CS használatát 24 óra alatt. Computer Books Kiadói Szolgáltató és Kereskedő Kft, Budapest, 2004.

Jákó Péter: Digitális hangtechnika. Kossuth Kiadó, Budapest, 2004.

8. Az információtechnológia aktuális kérdései a pedagógiában

Kulcsszavak: adat, információ, digitális mértékegységek, hardver szoftver, a számítógép általános felépítése, kimeneti-bemeneti eszközök. az operációs rendszerek feladatai, könyvtár –és fájl szerkezet a Windows XP operációs rendszerben, hálózatok fogalma, hálózatok előnyei hátrányai, hálózattípusok, internet fogalma és szolgáltatásai, a szövegszerkesztők alapvető ismérvei

Kötelező irodalom: <http://www.ektf.hu/mediainf/vegre/munkatars/cvantal.htm> letölthető anyagok közül az infokommunikáció

Antal Péter – Bóta László – Szabó Bálint: *Számítógépes alapismeretek*. Eger, 2001, EKTF Líceum Kiadó. /Médiainformatikai Kiadványok/.

Bóta László: *Szövegszerkesztés*. Eger, 2001, EKTF Líceum Kiadó. /Médiainformatikai Kiadványok/.

Ajánlott irodalom: Szabó Bálint: *Számítógépes hálózatok.. Távoktatási tankönyv*. Eger, 2001.

9. Ismertesse a hipotézisvizsgálat lépéseit egy önkontrollós kísérlet eredményeinek statisztikai elemzését bemutatva. Értelmezze a kapott statisztikai mutatókat a minta által reprezentált populációra.

Kulcsszavak: reprezentatív mintavétel, hipotézis, nullhipotézis, t-próba, szórás, az egymintás t-próba szignifikancia vizsgálatának folyamata és értelmezése.

Javasolt irodalom: Statisztikai módszerek pedagógusok számára / Falus Iván, Ollé János. Budapest: Okker, 2000.

/ Kis-Tóth Lajos, Lengyelne Molnár Tünde: Társadalmi, gazdasági adatelemzés adatmodellezés. Feladatgyűjtemény. szociálpedagógus szak Eger, Líceum kiadó 2002.

Lengyelne Molnár Tünde, Tóvári Judit: Kutatásmódszertan. Eger: Líceum kiadó, 2001.

Babbie, Eral: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Budapest: Balassi, 1996.

10. Ismertesse az a távoktatás, a blended learning és az eLearning fogalmát. Mutassa be a távoktatás és az eLearning kurzusok szereplőit. Szóljon az elektronikus tananyagok és kurzusok értékelési szempontjairól!

Kulcsszavak: távoktatás, médiakommunikáció, tanulmányi útmutatás, tanulási útmutató, blended learning, vegyes típusú oktatás, *hagyományos* és *online* tanulási formák, e-learning, *face to face*, nyitott képzés, tutor, CD-alapú és hálózati alapú e-learning megoldások, keretrendszer, szinkron és aszinkron kommunikációs formák. Az e-learning megoldások szereplői. Az E-Learning kurzusok értékelési szempontjai.

Ajánlott irodalom: http://nft352.apertus.hu/index.php/news/NewsPage?news_id=72

<http://www.cis.unideb.hu/new2/networkshop2005/docs/ehu/029.pdf>

11. A World Wide Web szolgáltatás. A WWW működése és alapfogalmai (hipertext, hipermédia, HTTP, URL, site, page, homepage), a HTML nyelv ismertetése.

Kulcsszavak: WWW, Web, hipertext, hipermédia, link/hivatkozás, HTML, HTTP, URL, webservert, böngésző, CSS, site/webhely, page/weblap, homepage/honlap

12. Mutassa be a differenciálás területeit, szintjeit és módzatait az oktatás különböző szintereiben!

Kulcsszavak: Hátrányos helyzet, roma tanulók, tanulási problémák, fogyatékoság, esélyegyenlőség és differenciálás, tanulói sajátosságok és szükségletek figyelembevétele, szervezési módok, osztályokba sorolás, felzárkóztatás, tehetséggondozás, tervezés, értékelés

Ajánlott irodalom: Petriné Feyér Judit: Pedagógusok a differenciálásról In: Golnhofer Erzsébet - Nahalka István(szerk.): A pedagógusok pedagógiája Nemzeti Tankönyvkiadó 2001. 202 – 230.old.

Hortobágyi Katalin: A tanulási folyamat differenciálásának elvei és gyakorlata. FPI 1995.

M. Nádas Mária: Adaptivitás az oktatásban. Comenius Bt., Pécs, 2001.

Spencer Kagan: Kooperatív tanulás. Önkonet Kiadó 2004. 11- 15.old.

M. Nádas Mária: A differenciálástól az adaptivitásig Fejlesztő Pedagógia 2006. 6. szám 4-8.old.

László Ágnes: A tanulók eltérő képességeihez való alkalmazkodás problémái az iskolarendszerben In.: Új Pedagógiai Szemle 2004. január

B. **(Nevelési asszisztens specializáció)**

1. Nyújtson átfogó képet az iskolai agresszió okairól, következményeiről, a megelőzés, a kezelés és a megoldás módjairól!

Kulcsszavak: agresszió, az agresszió formái, okai; az agresszorok jellemzői; az áldozatok jellemzői

Ajánlott irodalom: Buda Béla: Az iskolai nevelés – a lélek védelmében. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2003.

Iskolai mentálhigiéné.(Szerk.: Kézdi Balázs) Pannónia Kiadói Alapítvány, 2003. 43-71.p.

Az agresszió problémái korunkban A Szociális Munka Alapítvány Kiadványai, 1996.16. sz.

2. Mutassa be, milyen eljárások segítségével ismerheti meg a pedagógus a különböző életkorú tanulókat!

Kulcsszavak: A pedagógiai diagnosztika értelmezése és kompetenciái, a vizsgálatok etikai kérdései, anamnézis, rajzvizsgálatok, figyelemvizsgálat, mozgásfejlettség vizsgálata, az egyes részképességek vizsgálata, megfigyelés, kérdőíves vizsgálatok,

Ajánlott irodalom: Dr. Balogh László: Pedagógiai pszichológia az iskolai gyakorlatban Urbis 2006. A tanulói személyiség megismerése 309 – 340.old.

Szautner Jánosné Szigeti Gizella: Képességfejlesztő program a kisiskoláskori tanulási zavarok korrekciójához I. Marketing Műhely Kft. Szolnok 2006. 91- 123.old.

Falus Iván: Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Keraban Kiadó 1993. (4.6.7.10.

fejezetek: A pedagógiai kísérlet, A megfigyelés, A kikérdezés, Tudásszintmérő tesztek

Tóth László: Pszichológiai vizsgálati módszerek a tanulók megismeréséhez Pedellus 2005. 130 – 131.old.

3. Ismertesse a pedagógiai szakszolgálatok rendszerét és működésének jellemzőit, mutasson be egy intézménytípust feladatai és működése alapján!

Kulcsszavak: Nevelési tanácsadó, tanulási képességet vizsgáló szakértői bizottság, logopédia, gyógytestnevelés, konduktív pedagógia, működési feltételek, szakemberek feladatai, együttműködés a szülőkkel, vizsgálat, fejlesztés

Ajánlott irodalom: Az áthelyezési vizsgálat.

<http://www.staff.u-szeged.hu/~mlesz/athelyez.doc>.

Logopédia. <http://logopedia.lap.hu/>

Gyógy-testnevelés, gyógytorna, gyógypedagógia.

<http://www.oki.hu/cikk.php?kod=2000-10-km-gergely-gyogytestneveles.html>

<http://gyogytestneveles.hu/>

Konduktív nevelés. <http://www.csongrad.hu/iskolak/szakszolgalat/konduktiv.htm>

A tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs tevékenység.

<http://www.okm.gov.hu/main.php?folderID=247>

Nevelési tanácsadás. <http://www.okm.gov.hu/main.php?folderID=243>

Horányi Annabella – Hoffmann Gertrúd: Pszichológiai és pedagógiai szolgálat a Nevelési Tanácsadóban OKKER 1999. 252- 261.old. Pedagógiai munka

Annási Ferenc: A pedagógiai-szakmai szolgáltató, támogató rendszer alakulása a kilencvenes évek végétől. Pedagógusképzés 2003/3.- 4

4. Rendszerezze a közművelődési intézmények és szervezetek tevékenységét a helyi közösségek életében betöltött szerepe alapján!

Kulcsszavak: alapintézmények; tudományos intézetek és szervezetek; művészeti-, szórakoztatási intézmények és szervezetek; oktatási intézmények közművelődési feladatai; kulturális alapok és alapítványok

Ajánlott irodalom: Kormos Sándor: Közművelődési intézmények és szervezetek. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, é.n.

5. Mutassa be a kollégiumi nevelés tevékenység szerkezetét, kiemelten az egyénre és a közösségre gyakorolt hatásokat!

Kulcsszavak: tanulásmódszertan; önismeret, pályaválasztás; művészeti és információs kultúra; környezeti nevelés; életmód, életvitel; rekreáció

Ajánlott irodalom: Benedek István: Kollégiumi neveléstan. OKI, Budapest, 1997.

Témavázlatok: segédanyag a kollégiumi alapprogram műveltségterületeinek feldolgozásához (Szerk.: Vopaleczky György). FPI., Budapest, 2005.

6. Mutassa be a tanulási korlátok gyűjtőfogalom súlyossági fokozatait, és a tanulási zavaros tanulók iskolai problémáit!

Kulcsszavak: Tanulási korlátok/problémák, tanulási nehézség, tanulási zavar, tanulási akadályozottság, tünetek, megoldási módok és kompetenciák, diszlexia, diszgráfia, diaszkalkúlia.

Ajánlott irodalom: Tóth László: Pszichológia a tanításban Pedellus 2000. 265 - 269.old.

Falus Iván (Szerk.): Didaktika. Nemzeti Tankönyvkiadó 2003. 427- 428.old.

Dr. Tánczos Judit: Baj van a tanulással Pedellus 2006. 6 - 23.old.

Englbrecht, Arthur – Hans Weigert: Hogyan akadályozzuk meg a tanulási akadályok kialakulását? BGGYTF 1996. 14 – 31. old.

Pinczésné Palásthy Ildikó: Tanulási zavarok, fejlesztő gyakorlatok Pedellus 2004.

7. Értelmezze a multikulturális és az interkulturális nevelés fogalmait, hasonlítsa össze a fogalmak jelentéstartományait! Mutasson rá, hogyan lett és hogyan lehet a multikulturális nevelés és az interkulturális nevelés a cigány tanulók iskolai sikertelenségére adható oktatáspolitikai és pedagógiai válasz!

Kulcsszavak: multikulturalizmus; interkulturalizmus; multikulturalizmus szintjei és történetisége; a multikulturális nevelés szakaszai és dimenziói; a multikulturális iskola; interkulturális nevelés és oktatás; interkulturális oktatás hazánkban; a hátrányok kompenzálása; előítéletesség és diszkrimináció felszámolása; szegregáció; multikulturális nevelés, az integráció és az esélyegyenlőség; inkluzív iskola; együttműködő tanulás

Ajánlott irodalom: Forray R. Katalin - Hegedűs T. András: Cigányok, iskola, oktatáspolitikai. Oktatókutató Intézet. Új Mandátum, Budapest, 2003. 26-29.p., 40-47.p.

Forray R. Katalin (Szerk.): Ismeretek a romológia alapképzési szakhoz. Bölcsész Konzorcium, Budapest, 2006. 146-158.p.

Torgyik Judit - Karlovicz János Tibor: Multikulturális nevelés. Bölcsész Konzorcium, Budapest, 2006. 39-43.p.

8. Értelmezze a következő kijelentést: A médiapedagógia, mint társadalmi kihívás. Kulcsszavak: audiovizuális információrobbanás; média, mint önállósult hatalmi ágazat; média, mint értékközvetítő; manipuláció

Ajánlott irodalom: Jakab György: A médiapedagógiáról.

<http://www.sulinet.hu/media/medped-0.htm>

Jóna Dávid: Elmélkedés a médiapedagógiáról. Art'húr Kortárs Művészeti és Kulturális Alapítvány. <http://arthur.netstudio.hu>

Nagy Andor: Médiapedagógia. Televízió a családban és az iskolában. Pécs, Halász és fia Kiadó, 1993.

Róka Jolán: Kommunikációtan. *Fejezetek a kommunikáció elméletéből és gyakorlatából.* Századvég Kiadó, Budapest, 2005. 73-95 .p.

9. Ismertesse a gyermekotthoni nevelés helyét, szerepét és funkciót a gyermekvédelem rendszerében!

Kulcsszavak: a gyermekotthoni nevelés célja és feladata; a nevelés tevékenységi formái; nevelőotthoni ártalmak; kapcsolattartás a családdal; módszerek, stílusok, programok

Ajánlott irodalom: Strauszné Simonyi Erzsébet: Gyermek-és ifjúságvédelem. Comenius Bt., 1997. 66-102.p.

Herczog Mária: Gyermekvédelmi kézikönyv. KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó, Budapest, 2001. 207-217.p.

10. Ismertesse a befogadó iskola jellemzőit, előnyeit és az inkluzív nevelés-oktatás tanulókra gyakorolt hatását valamint a pedagógusok feladatait!

Kulcsszavak: Integrációtól az inklúzióig, inklúzió és iskolai esélyek, az inklúzió szemlélete és gyakorlata, Salamancai Nyilatkozat, kéttanáros modell, a pedagógus szerepváltozása

Ajánlott irodalom: Csányi Yvonne – Perlusz Andrea: Integrált nevelés – inkluzív iskola In: Báthory Zoltán – Falus Iván (szerk.): Tanulmányok a neveléstudomány köréből Osiris 2001.

Pető Ildikó: Inklúzió a nevelésben Iskolakultúra 2003/10. 3 – 13.old.

Réthy Endréné: Inkluzív pedagógia. In: Nahalka István – Torgyik Judit (szerk.): Megközelítések. Eötvös Könyvkiadó, Bp. 2004. 231-245. old.

Réthy Endréné: A speciális szükségletű gyermekek nevelése, oktatása Európában Az integráció és inklúzió elméleti és gyakorlati kérdései Magyar Pedagógia 102. évf. 3. szám 281–300.old. 2002.

11. Határozza meg az egészségfejlesztés fogalmát és feladatait! Ismertesse a prevenció pedagógiai módszereit és eszközeit!

Kulcsszavak: az egészség; megelőzés az egészségfejlesztésben; táplálkozás; testmozgás; társas kapcsolatok; életmód-egészségtudatosság

Ajánlott irodalom: Egészségfejlesztés. Alapismeretek pedagógusok számára (Szerk.: Barabás Katalin). Medicina Könyvkiadó, Budapest, 2006. 13-18.p.; 45-50.p.; 97-124.p.; 125-147.p.; 160-165.p.; 273-277.p.

Csendes Éva: Életvezetési ismeretek és készségek. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2004. 15-22.p.

12. A választott eset alapján értelmezze a helyzetet, majd fejtse ki véleményét a probléma/konfliktus megoldásáról! Törekedjen a több nézőpontú szemlélet érvényesülésére! (Az eseteleírás a hallgató a záróvizsgán húzza ki)

Kulcsszavak: Esetelemzés, konfliktushelyzet, probléma megoldási módok, Gordon módszer, Bálint csoport, helyzetfelismerés

Ajánlott irodalom: Hunyady Györgyné – Szekszárdi Júlia: Konfliktusok az iskolában: esetelemző gyakorlatok BTF, Bp. 1988.